

ZAHRAŇIČÍ

in.ihned.cz/zahranici



FOTO: TOMÁŠ WEHLE

Městečko Jelsa, nejmladší přístav na ostrově

Západní část severního pobřeží Hvaru, stejně jako pobřeží Paklených ostrovů a ostrova Ščedro, je mimořádně členitá a často ji vyhledávají jachtaři. Typické je rozvrášené pobřeží u mysu Smočiguzica na poloostrově Kabal, vystrkujícím svůj nos severozápadně od Starého Gradu. Mimochodem, název mysu můžeme přeložit jako Namočprdelka.

Do Starého Gradu rychle a bezpečně dojedete po nové pobřežní silnici a pak moderním tunelem pod horským hřebenem. Nebo lze nechat tuto cestu hlavnímu turistickému proudu a místo tunelové zkratky vystoupat klikatou úzkou silnicí nad město Hvar a projet vesničkami Brusje a Grablje.

Kde se ubytovat

Hotel Adriana****

Luxusní hotel na promenádě v centru Hvaru
Ceny: dvojlůžkový pokoj: 250 – 420 eur
Tel.: +385 (0)21 750 200
www.suncanijavar.com

Kempy: Vira (u Hvaru), Jurjevac (Stari Grad), Grebišće, Holiday a Mina (Jelsa), Ili (Sveta Nedilja), Nudist (Vrboska), Paklina (Ivan Dolac), Mlaska (Sućuraj) aj.

V soukromí: viz stránky jednotlivých obcí

Informace

www.hvar.hr
www.tzhvar.hr
www.tzjelsa.hr
www.stari-grad-faros.hr
www.vrboska.info

Chorvatské turistické sdružení

Krakovská 25, Praha 1
Tel.: 222 211 812
<http://cz.croatia.hr>

Slanou vůni moře vystřídá štiplavá vzpomínka na někdejší rozsáhlé požáry. I když na spáleništích rychle raší nové výhonky borovic i divoce rostoucí šalvěje a rozmarýnu, vůně popela a ohořelého dřeva je tady pořád silnější. Tady je Hvar černý a smutný.

Krása prověřená historií

Zatímco vnitrozemská města si budují silniční obchvaty, Stari Grad se může chlubit obchvatem námořním. Nový přístav pro trajekty ze Splitu je vybudován několik set metrů za posledními domy města, a tak provoz velkých lodí a převážených aut nijak nenarušuje poklid starého přístavu. Zatímco v bistru u Tonyho v Sućuraji voní káva a silné cigarety, ve Starém Gradu se přidává vůně pizzy a pečených ryb. A k tomu hrají v divokých akordech klaksony popojíždějících skútrů.

Že je tady hezky, věděli lidé už v době železné, kdy se v této nížinaté části ostrova usadili. To, čemu se v jazyce turistů říká malebné uličky středomořského městečka, pro to mají historici velmi podrobný popis. Bludiště Starého Gradu je podle nich původně městský stát Pharos, založený v roce 384 před našim letopočtem.

Později byl ve městě postaven raně křesťanský kostel sv. Jana, nejstarší křesťanské kultovní místo na ostrově, nebo renesanční letohrádek Tvrdalj, sídlo básníka Petara Hektoroviče. Půvabné jsou také barokní farní kostel sv. Štěpána, klasicistní palác rodiny Biankiniů nebo dominikánský klášter s kostelem sv. Petra Mučedníka. V něm stojí za prohlídku hlavně Tintoretův originál Kladeňí do hrobu, který vznikl na objednávku zmíněného Hektoroviče.

Do třetího velkého města Jelsy vede jak řádná asfaltová silnice, tak uježděná oblázková cesta mezi sady a malým travnatým letištěm. Tady lze poznat další vůně Hvaru: osvěžující tóny citrusů, medově sladké fíky,

uspávající levanduli a kulinářsky svůdný rozmarýn se šalvějí. Na ostrově se už koncem 19. století „vypálilo“ až 20 tisíc tun rozmarýnového oleje. Později se začal vozit do Terstu, odkud putoval do parfumerií v Anglii, Francii nebo Německu a pomáhal vyrovnávat mysl i játra tamních dam.

V Jelse na nábreží, kde domy svírají mořskou zátoku ze tří stran do pevné podkovy, je téměř v každém vchodu restaurace nebo bistro. Po náročném dni tu lze poslouchat usínající moře a na talíři si nechat předložit k ochutnání vše, co člověku předtím vonělo u cesty, a pak to zapít vynikajícím hvarským vínem. To se pěstuje na jižních, strmých stráních ostrova u vesnic Ivan Dolac a Sveta Nedjelja.

V prvních desetiletích 20. století odešlo spousty ostrovanů do Severní a Jižní Ameriky. Hvarští se tak stali průkopníky vinohradnictví v Kalifornii a stále se na tamní produkci vína podílejí.

Skrz horu pro víno

Cesta do těchto míst je na malém skútru další turistickou atrakcí. Dostat se k jižnímu pobřeží byl pro obyvatele Hvaru vždy problém, horský hřeben byl nepřekonatelnou překážkou. Proto za vesnicí Pitve prorazili skrz horský masiv necelé dva kilometry dlouhý jednoduchý tunel.

Široký i vysoký tak na průjezd osobního auta, uprostřed s malým místem pro vyhýbání. Křivý do obou stran, se silnicí zvlněnou jak moře při silném větru.

Dlouho se tu jezdilo tak, že jen podle světel protijedoucího auta mohl řidič poznat, zda je volno a může vjet do tmy. Tunel nikdy neměl a ani dnes nemá jedinou žárovku, která by cestu osvětlovala. Nyní už jeho kyvadlový provoz řídí semaforey, ale dobrodružná pouť tmou zůstala.

Po prvních metrech není po přejezdu z ostrovního slunce do naprosté tmy vidět nic. Světla skútru jsou příliš slabá, aby ukázala cestu. Pomůže až automobil za motocyklem, který rozsvítí dálková světla. V jejich kuželu je vidět nekonečná hrbolatá cesta a v její těsné blízkosti kamenné stěny tunelu. V tunelu je zima a ve vzduchu je cítit víno. Kromě cesty na jižní pobřeží ho totiž místní od počátku používají v jeho bočních prostorách jako přirozenou chladničku pro uchování domácího vína. ■

VÁCLAV POUSTKA



FOTO: TOMÁŠ WEHLE (VRBOSKA)